

Paul Călinescu - Un pionier al cinematografilei românești

Paul Călinescu s-a născut la 23 august 1902 în Galați, într-o familie intelectuală, de viță nobilă. Din 1914 urmează cursurile liceului militar Nicolae Filipescu de la Mănăstirea Dealu, iar în 1924 absolvă Școala Militară de Geniu. În continuare, studiază la Academia Comercială din București, pe care o termină în 1930. Este angajat ca funcționar la Ministerul Finanțelor. Pasionat de fotografie și film, Paul Călinescu și-a început activitatea cinematică ca membru al unui club (asociație) care realiza filme documentare, militând pentru necesitatea și utilitatea unor astfel de filme. În anii următori (1935-1940), Paul Călinescu realizează mai multe filme documentare pe diverse teme de actualitate participând și la festivaluri internaționale cu creațiile sale.

La expoziția de la Paris din 1937 participă cu filmul turistic Colțuri din România și, premiat fiind, a convins autoritățile că se impune înființarea unui serviciu cinematic românesc. Astfel, în cadrul Ministerului Turismului a fost înființat Oficiul Național Cinematografic iar Paul Călinescu a fost numit coordonatorul acestuia. Și-a format o echipă cu care a colindat țara în căutare de subiecte interesante, despre oameni și obiceiuri pe care să le transpună în jurnale de actualități. În perioada interbelică a realizat numeroase filme documentare care l-au consacrat drept pionier al cinematografilei românești (alături de regizorii Jean Georgescu și Jean Mihail).

De menționat că, cineastul nu s-a mulțumit doar cu calitatea de coordonator al O.N.C, ci s-a implicat activ ca regizor, operator, monteur și documentarist. Eforturile sale au fost răsplătite cu aprecieri și onoruri naționale și internaționale, fiind premiat la Festivalul de Artă Cinematografică de la Veneția pentru documentarul istoric România în lupta contra bolșevismului. De asemenea, una din producțiile sale, pe teme turistice, România, a fost difuzată la televiziunea din Londra (o premieră pentru cinematografia românească).

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ

*Independența
prin Cultură*

După terminarea celui de-al Doilea Război Mondial (1945) a fost numit director tehnic al O.N.C. continuând a realiza filme documentare, de această dată însă pe teme convenabile noului regim politic instalat la 6 martie 1945. În perioada comunistă, Paul Călinescu a regizat și câteva filme artistice care s-au bucurat de mare succes și anume: Răsună Valea (primul film artistic al perioadei comuniste în 1949), Desfășurarea (în 1954, după un scenariu de Marin Preda), Pe răspunderea mea (1956) și în 1964-1965, capodopera Titanic vals, ecranizarea piesei de teatru cu același nume a lui Tudor Mușatescu.

De asemenea, Paul Călinescu a realizat și primul documentare color, Toamna în Deltă în 1951. Tot el are și câteva invenții tehnice, brevetând o serie de aparate și dispozitive profesionale, performante pentru acea vreme. De-a lungul carierei sale, Paul Călinescu a fost premiat în mai multe rânduri, în 1992 de Uniunea Cineaștilor pentru întreaga carieră cinematografică iar în 1996 a primit titlul de cetățean de onoare al Municipiului București. Paul Călinescu a încetat din viață la 25 martie 2000 la vârsta de 98 de ani și, la dorința sa, a fost incinerat. Filmele sale artistice și documentare, de mare valoare rămân în istoria cinematografiei românești, iar el un precursor al ei.

Horatiu Măndășescu